

Raasepori

Kaivaus itäisen esilinnan ulkopuolella

Tuula Rautavaara, 1964

Raasepori 1964

Kertomus itäisen esilinnan ulkopuolella elokuussa suoritetusta kaivauksesta.

Rapport över
arbeten vid
Raseborg sommar-
ren 1964 Knut
Drake, Tore
Stenström.

Koillisen esi-
linnanpihan
tutk.piiir.1963

Piirros

Kaivaus oli jatkoa aikaisemmin kesällä paikalla suoritetulle kaivaukselle. Alueelta oli poistettu 1800-luvulla sinne tuotua täytemaata n. 4 m:n paksuudelta. Esillä oli mullan ja lahonneen puun sekainen maakerros, jota oli osittain poistettu kaivinkoneella aikaisemman kaivauksen yhteydessä.

Mittauksessa käytettiin apuna itäisen esilinnanpihan kaivauksessa käytettyjä leikkauksia CC₁ ja LL₁. Kaivettiin koeoja em. CC₁:stä 70 cm pohjoiseen sen suuntaiseksi ja n. 70 cm leveäksi. Koeoja aloitettiin 20 m päästä LL₁:stä ja kaivettiin länteen päin 8.70 m. Kaivausta laajennettiin em. koeojasta pohjoiseen päin n. 6.70 m pitkänä 3 m leveänä alueena. Sade- ja pohjavesi peitti nopeasti kaivausalueen, joten oli kaivettava vesikaivo alueen itäpuolelle ja johdettava vesi siihen; samalla kaivausalue laajeni itäänpäin piirroksen osoittamalla tavalla. Kaivausalueen länsiraja kulki em. LL₁ leikkauksesta 14 m itään ja oli sen suuntainen.

Piirros

Maakerrokset olivat koko kaivetulla alueella samat. Ylinnä oli 5-20 cm paksu kerros multamaata, jossa runsaasti lahonnutta puun loveamisjätettä, ohuita kaatuneita paaluja, tiilen- ja laastinpalasia. Tämän alla oli sinivihreä savikerros, jossa useimmat löydöt sijaitsivat ja jossa ne olivat säilyneet erittäin hyvin. Kerros laskee hiukan koilliseen päin, mikä selviää siitä otetuista pinta- ja pohjakerkeuksien lukemista. Tämän alla oli puhdasta harmaata savea.

Piirros

Nämä kerrokset näyttivät jatkuvan myös kaivausalueen ulkopuolelle; ilmeisesti koko vesihaudan pohja oli samanlainen. Tilanteen selventämiseksi kaivettiin kolme pientä koeojaa kaivausalueelta eri suuntiin. Maakerrokset olivat näissä samat kuin edellä kuvatut kaivausalueen kerrokset; pohjoiseen päin kaivetussa koeojassa oli lisäksi suurehkoja harmaakiviä n. -11.50 korkeudella.

Piirros

Kaivausalueen löydöistä useimmat olivat sinivihreästä savikerroksesta; sen yläpuolella sijainneet puuesineet olivat lahonneet siinä määrin, ettei niiden muodosta saanut selvää. Löydöt olivat kaikki irtolöytöjä. Alueen itäpäässä oli 1.35 m pitkä 15 cm paksu paalu (merk. piirrokseseen 1), sen vieressä katkennut airo (2) n. 95 cm pitkä ja sen lapa 10 cm leveä, sekä 29 cm pitkä puukahva (3), joka katkennut toisesta päästä. Kaivausalueen eteläpäässä mahdollinen melan lapa (4), joka

oli n. 45 cm pitkä; tämän vieressä lastuja, hiiltä, yksi ohut paalu ja rikkoutunut kivikuula (5), jonka läpimitta n. 5.8 cm; melan lapa (6) n. 52 cm pitkä 12 cm leveä ja sen vieressä toinen puuesine, mahdollisesti sekin melan osa (7). Näiden pohjoispuolella kolme ohutta paalua, hiiltä ja kaksi laudankappaletta. Kaivausalueen pohjoispäässä oli 96 cm pitkä, paksu lauta (8), jossa porattuja reikiä, 120 cm pitkä puulapio (10), 60 cm pitkä, pyöristetty puuesine, rikkoutunut kivikuula ja katajaisen kimpiastian osat (12). Kimpiastian ympärillä oli samalla n. -12.20 korkeudella alue, jossa hyvin paljon pieniä useimmiten rikkoutuneita puuesineitä, hiiltä, tuchirullia, lastuja puun loveamisen jätteitä, pieniä tiilenkappaleita, kolme ruukunpalasta, veneen tappi ja useita kuusen käpyjä.

Maakerroksista ja irtolöydöistä päätellen on koko alue ollut veden alla; esineet, jotka melkein kaikki olivat rikkoutuneita ovat ilmeisesti poisheitettyjä pohjaan vajonneita. Paaluja oli alueella useampia, mutta ne olivat hyvin ohuita eivätkä muodostaneet mitään yhtenäistä rakennelmaa.

Kuvaluettelo

- 1 Maatuneita paaluja kaivausalueen pohjoisosassa
- 2 Paalu ja katkennut airo (piirroksessa n:o 1 ja 2)
- 3 Kaksi katkennutta melaa (piirroksessa n:o 6 ja 7)
- 4 Lautaa, jossa poratut reiät (piirroksessa n:o 8)
- 5 Puulapio ja pyöristetty puuesine ? (piirr. n:o 11 ja 10)
- 6 Kimpiastian palaset; alue, jolla runsaasti puuesineitä (piirr. n:o 12 ja sinisellä vinoviivoituksella merkitty)

Kolme yleiskuvaa kaivausalueesta ja yksi kuva esineistä (valok. Welin).

Konservoitaviksi lähetetyt

Piirrokseseen numeroilla 2, 3, 4, 6, 8, 10, 12 merkityt sekä neljä erillistä puuesinettä.

RAASEPORI TR/1964

KAIVAUS ITÄISEN ESILINNAN ULKOPUOLELLA

MK 1:50

— KAIVAUSALUEEN RAJAT

- - - KOOJEN RAJAT

— PUUESINE

⊙ PAALU

⊙ TUOHIRULLIA

● KIVIKUULA

■ HIILTÄ

//// ALUE, JOLLA RUNSASTI PIENIÄ PUUESINEITÄ

|||| LASTUA JA PUUN LOVEAMISEN JÄTETTÄ

* LUVUT KAIVAUSALUEEN REUNOILLA ON
SINISEN SAVIKERROKSEN PINTA JA POH-
JÄLUKEMAT

① PAALU

② KATKENNUT AIRO

③ PUUKANVA

④ MELAN LAPA

⑤ KIVIKUULA

⑥ MELAN LAPA

⑦ MELAN LAPA ?

⑧ LAUTA, JOSSA PORATUT REIÄT

⑨ KIVIKUULA

⑩ PUULAPIO

⑪ PUUESINE ?

⑫ KIMPIASTIA

-11.43
-11.58

LL₁

14m

-11.59
-11.75

-11.88

-12.00

-11.90
-12.05

-11.78
-12.28

-11.74
-11.94

HK
-11.40

HK
-11.43

HK

-11.97
-13.64

-11.88

-12.38

-11.27
-12.23

-12.18

-11.25

-11.24

-11.86
-12.21

-11.85

④ -12.25

-11.80
-12.10

-12.10

-11.85
-12.10

-12.01
-12.29

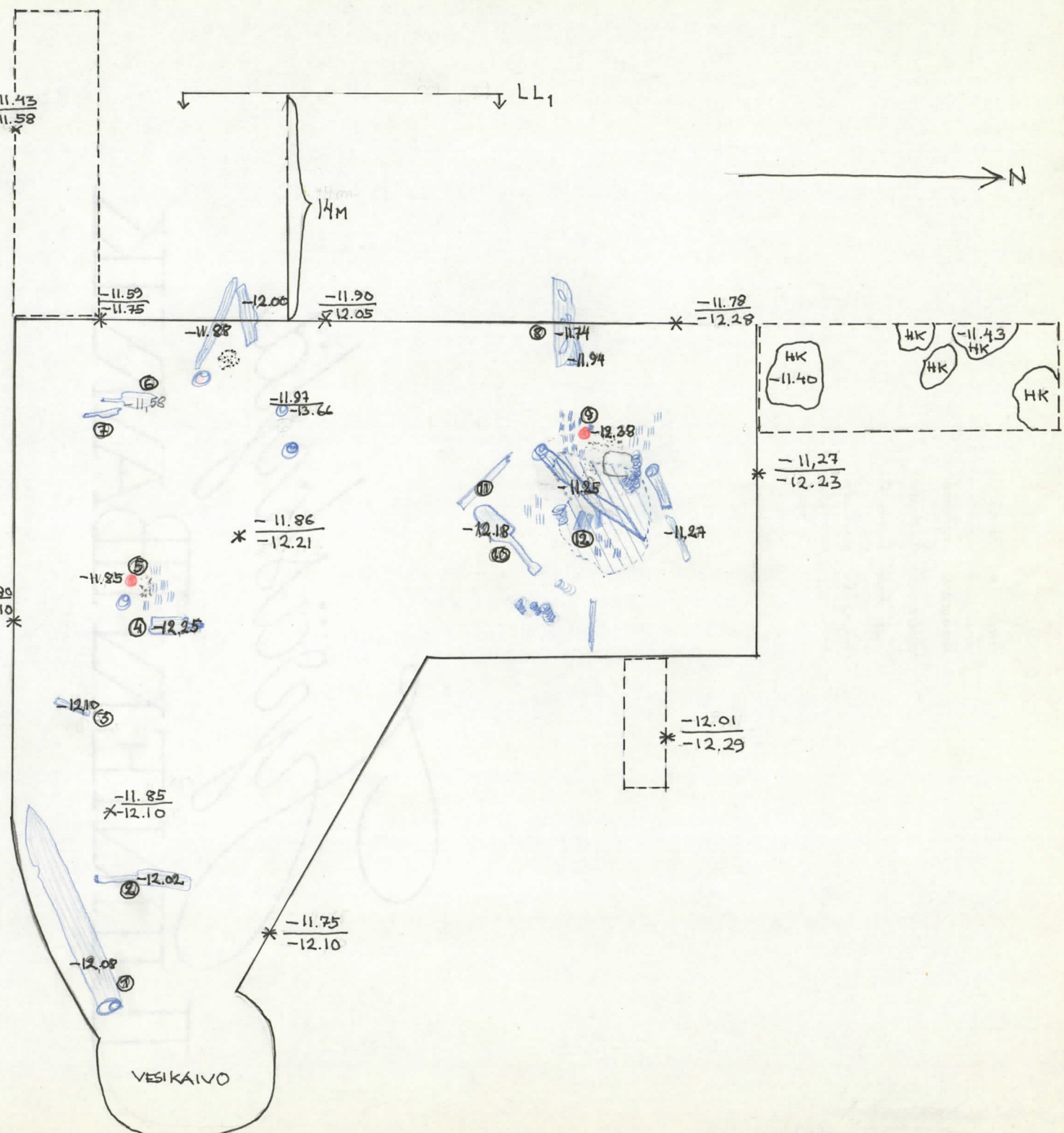
-12.02

-11.75
-12.10

-12.08

VESIKAIVO

N

RAASEPORI LÖYTÖLUETTELO 1964

N:o	Kansallismuseo	Esine	Löytöpaikka
65079:10		Ruukun kädensijan kanta, pinnassa ruskehtavaalasytusta.	Kaivaus itäisen esilinnan ulkopuolella
65079:11		Ruukun reunapala	"
65079:12		Ruukun kädensijan kanta(?). Sisäpinnassa ruskehtava lasitus.	"
65079:13		Kivikuulan puolikas, ϕ 70-73 mm	"
:14		Kivikuulan kappale, ϕ 60 mm	"

LINEN BANK